

Szerkesztési iroda:

Nagybeeskerek Zápolya-
utca 1., hová a lap szel-
lemi részét illető min-
den közlemény intézendő.

Kiadóhivatal:

Pleitz Fer. Pál könyv-
nyomdája Nagybeeske-
rek, Zápolya-u. 1., hová
a hirdetések, előfizetések
és a lap szétküldésére
vonatkozó felszólalások
intézendők. Telefon 21.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPILAP.

Főszerkesztő: dr. Brájjer Lajos.

Felelős szerkesztő: Somfai János.

Előfizetési árak:

Egész évre — 24 K
Félévre — 12 K
Negyedévre — 6 K
Egyes szám ára 8 fillér.

Hirdetéseket

a kiadóhivatal vesz föl.
Azonkívül az összes hír-
::: detési irodák. :::

Megjelenik vasár- és
ünnepnapok kivételével
mindennap d. u. 5 órakor

Nagybeeskerek, 1913.

XLII. évfolyam, 182. szám.

Péntek, augusztus 8.

Béke a Balkánon.

— aug. 8.

Tegnap végre megkötötték a Balkán államok a várva-várt békét. Még csak ideiglenes ugyan a békekötés, de miután a megegyezés megtörtént köztük, bizonyos, hogy ennek alapján egy-két napon belül meg fogják szövegezni a végleges békefeltételeket is.

Amit ezekről a feltételekről az eddigi jelentések alapján tudunk, az inkább kedvezőbbnek, mint rosszabbnak nevezhető, ahhoz képest, amire el voltunk készülve. Az az ősrégi közmondás, hogy „jaj a legyőzöttnek!” persze most sem tagadta meg magát. Bulgária ezekben a békefeltételekben kiadósan adózik azokért a vereségekért, melyeket volt szövetségeseitől szenvedett. Általában azonban mégis el kell ismerni, hogy a Balkán fiatal államai a bukaresti béketanácskozások során sokkal méltányosabban bántak egymással, mint abban a rövid, de kegyetlen háborúban, mely ezt a békekötést megelőzte.

Amennyiben pedig egyik vagy másik állam egyben-másban mégis valamivel kevesebbet ért el, mint amennyit óhajtott és remélt; ezért a kevesebbet bőségesen kárpótolja valamennyit az az öröndetes várakozás, hogy most vége van a vérontásnak és pénzpazarlásnak, most megint élni, dolgozni, fejlődni és virágozni lehet, ami a nemzetek életében többnyire becsesebb és termékenyebb állapot még a hódításnál is.

A bukaresti béke, mihelyt szövegezzé lesz, diplomáciai uton odakerül a berlini szerződést ellenjegyző nagyhatalmak elé. A Balkán félsziget államainak határait ugyanis a berlini szerződésben ezek a hatalmak állapították meg. Ezeknek a határoknak megváltoztatása tehát szükségképpen maga után vonja a berlini szerződés megfelelő rendelkezéseinek módosítását, illetve új rendelkezésekkel való pótlását is. Aminthogy az utóbbi évtizedek diplomáciai jogszokása egyáltalában megkívánja, mint fontos békegaranciát, minden területi változásnak a hatalmak által való elismertetését.

Hogy ezt a felülvizsgálatot az egyes hatalmak, kiki a maga szempontjából, különféleképpen fogják fel, az elég természetes. Franciaországnak például semmiféle érdekeltsege nem fűződik ahhoz, hogy a Balkán belső területe milyen határok mentén fog a jövőben tagozódni. Angliát is inkább csak a félsziget partvidékeinek, de nem a belterületeknek hatalmi eloszlása érdekli. Míg ellenben mi-reánk, a közvetlen szomszédokra nézve, a balkáni államok területeinek és határainak megállapítása, minden egyéb szemponttól teljesen eltekintve, legalább is gazdasági életérdekeinkbe vágó nagyfontosságú jelentőséggel bír. Így ha Franciaország és esetleg más hatalmak is netalán nem élnének a berlini szerződésből folyó jogukkal, ez nem lehet arra ok, hogy mi se éljünk vele.

Viszont azonban meg kell állapítani és le kell szögezni azt is, hogy a mi külpolitikánk nem törekszik arra, hogy ezzel

a felülvizsgálati joggal valamely szerződő állam javára, vagy valamelyik ellenére éljen, hanem az osztrák-magyar monarchia a bukaresti békeszerződés felülvizsgálatában kizárólag arra fog szorítkozni, hogy ez a szerződés ne foglaljon magában semmi olyant, ami saját érdekeinket sérelmmel fenyegeti és ami épen ezért a közel jövőben újabb ellentétekre, esetleg összeütközésekre adhatna okot.

A legfőbb törekvés, melyet mi szem előtt tartunk, minden körülmények közt az marad, hogy ez a nagy krízis, melynek talán most teszik le Bukarestben a zárókövét, végre elmuljon, hogy Európa békéje végre helyreálljon és hogy az az alap, melyet ez a békekötés a Balkán államok jövődjé fejlődésének nyújt, elég szilárd és termékeny legyen az ő számukra és a mi arra irányuló érdekeink számára egyaránt.

A közeli napokban lefolyt Balkán-válságból már csak a török kérdés fog komoly bonyodalmakkal aggasztani. Azt hisszük azonban, hogy ha Bukarestben létre fog jönni a béke és egész Európa figyelme Drinápoly felé fog fordulni, akkor elintézését fog nyerni ez a legújabb nehézség is, anélkül, hogy a háború nyomában járó és most már egész Európában súlyosan érezhető pénzügyi és gazdasági válság megoldásának még egy, mérhetetlen károkkal járó halasztást kellene szenvednie.

A nagyszentmiklósi mandátum.

Holnap lesz a választás. — Harkányi miniszternek nincs ellenjelöltje.

— aug. 8.

A nagyszentmiklósi választókerület székhelyén, Nagyszentmiklóson holnap lesz a választás a Rónay Ernő halálával megüresedett mandátumra.

Az egyetlen jelölt Harkányi János báró kereskedelmi miniszter s bizonyos, hogy más jelölt nem is lesz, mert a nagyszentmiklósi kerület választópolgárai egyértelműleg mérlegelni tudják annak különös jelentőségét, hogy parlamenti képviselőtüket a kormánynak egy olyan tagjára ruházzák, aki állásánál, nagy képességeinél fogva disze és büszkesége lehet a kerületnek s azonkívül olyan szolgálatokat tehet a kerület közérdekeinek, amelyeket mástól aligha lehet várni.

A nagyszentmiklósi kerület választópolgárai a holnapi napon tehát meg fogják magukat és a vármegyét is tisztelni azzal, hogy egyhangu bizalommal és lelkesedéssel ruházzák parlamenti képviselőtüket Harkányi János báró kereskedelmi miniszterre, aki ezzel a mandátummal azután a parlamentben helyt foglalhat s ott is érvényesítheti nagy tudását az ország érdekében, valamint kerülete javára is.

A választás Nagyszentmiklóson holnap, szombaton délelőtt lesz s a központi választmány a választás elnökekül H a u s e r Károly bárót, helyettes elnökül pedig Á r p á s Gyulát küldte ki.

A nagyszentmiklósiak egyhangu lel-

kesedéssel készülnek a holnapi napra s bizonyos, hogy ilyen egyhangúsággal választják is meg illusztris jelöltjüket.

HIREK.

IDŐJÁRAS.

A nagybeeskereki meteorológiai állomás időjárás-jelentése.

Augusztus 8.

Barométer emelkedik 752.3. Délután 1.38 órakor: Hőmérő 15.80°. Hőmérséklet: maximum 7-ikén 26.0 C°, min. ma reggel 14.2 C°. Csapadék 9.3 mm. Felhőzet: Nb10. Szélirány és erősség NW2. Jósolat a következő 24 órára: Változó, hűvösebb, keleten sok helyütt esapadék.

J e l m a g y a r á z a t: A barométer állása a déli leolvasást tünteti fel a helyi magasságra való átszámítás nélkül; 0° C-ra redukálva. Maximum és minimum este 8 óra 38 perctől másnap este 8 óra 38 percig; csapadék reggel 6 óra 38 perctől másnap reggel 6 óra 38 percig; felhőzet Ci = fűrtösfelhő, Cu = gomolyfelhő, St = rétegesfelhő, Nb = esőfelhő, Ci-St = felhőfátyol, Ci-Cu = báránnyfelhő, Cu-St = réteges gomolyfelhő. Szélirány: N = észak, S = dél, W = nyugat, E = kelet. Felhőzet nagyság: 0 = tiszta ég, 10 = teljesen borult. Szél erősség: 0 = szélesend 8 = nagy vihar.

— **Kinevezés.** Torontál vármegye főispánja Nikolajevits István módosi községi jegyzőt a módosi állami polgári fiúiskola gondnoksági tagjává kinevezte.

— **Államsegély a nagybeeskereki tisztviselők fogyasztási szövetkezetének.** A m. kir. földművelésügyi miniszter a nagybeeskereki köztisztviselők fogyasztási szövetkezetének 500 korona államsegélyt engedélyezett.

— **Az árvízveszedelem Torontálban.** Torontál vármegyében az árvízveszedelem egyrészt mulóban van, mert a Temes és a Berzava, amelyek kiöntéssel fenyegettek, apadnak, azonban az aldunai területeken a vízár előntéssel fenyegeti Borscsa községet. Az aldunai öblözet egy része most egyébként is valóságos tenger s Borscsa és Báránnyos községek mint valami szigetek állanak ki a vízből. Körülöttük a földeket mindenfelé magas víz borítja, úgy hogy a kukorica fölött gőzhajó járhat. A báránnyosiak és borscsaiak állataikat már el is szállították Deliblátra, mert otthon nincs legelőjük s a miniszter adott nekik gőzhajót és vontatóhajókat az állatok szállítására, Tegnap dr. V i n e z e h i d y Ernő m. főjegyző alispáni helyettes gőzhajón bejárta az előntött területeket, a mely alkalommal konstataulta, hogy különösen Borscsa községet fenyegeti előntéssel a Duna óriási árja. A lakosság ugyan folyton védekezik a községet védő töltésen, de ereje elégtelen a védelemre. Ezért tehát a főjegyző utaszkatonak kirendelését kérte Borscsára. A szegény borscsaiak helyzete most igen elszomorító, mert ők ugyan évenként már megszokták a vízáradásokat, de az idén szokatlan és váratlan a kései nyári árvíz s így kétszeresen sújtja őket a víztömeg.

— **Jogászyülés Temesvárott.** Hazánk jogszolgáltatásának összes tényezői ez év október 5-én Temesvárott találkoznak. Általános jogászyúléssel kapcsolatosan rendes közgyűléstüket Temesvárott fogják megtartani az országos bírói és ügyészi egyesület Grecksák Károly kuriai bíró elnöke alatt, az országos

ügyvédsvettség P oll á k Illés szövetségi elnök részvételével, a magyar jogászegylet dr. Nagy Ferenc egyetemi tanár, valóságos belső titkos tanácsos vezetése mellett és az ügyvédjelöltek országos egyesülete. Az igazságszolgáltatás minden táborát képviselő jogtudósok, bírák, ügyvédek, ügyvédjelöltek összejövetele jelentőség-teljes, érdekes eseménynek ígérkezik. Temesvár város máris nagyszabású előkészületeket tesz a sok száz számra menő kiváló vendég fogadtatására. Az érkezők és társas összejövetelek után befejezőként herculesfürdői és aldunai kirándulást tervez a rendezőség. A két napig tartó kirándulás, melyen családtagok is résztvehetnek, teljes ellátással együtt a féljegyre jogosító igazolvány tulajdonosainak 40 koronába, másoknak 45 koronába kerül. A közgyűléseken és a kiránduláson való részvételre szeptember hó 10-ik napjáig lehet jelentkezni dr. Láng Béla temesvári ügyvéd, rendezőbizottsági titkárnál, ahova e határidőig a kirándulás díja is beküldendő.

— **Ezárva a világtól.** Az a pusztító vihar, amely tegnap a Délvidékre szóló telefon- és táviróvezetéseket ledöntötte, még ma is érezteti hatását a Délvidékkel és Nagybecskerekkel. A vezetéseket ugyanis még ma sem sikerült helyreállítani s így Budapesttel, illetőleg Szegeden vagy Temesváron túl telefonozni nem lehetett. A táviratozás is csak nagy nehezen, messze kerülő uton sok késedelemmel ment. Ma a második napja tart ez az állapot, amelylyel valósággal a delizsáne korába estünk vissza s ma a villamosság korában valósággal úgy érezzük magunkat itt a Délvidéken, mintha el volnánk zárva a világtól. Különösen az újságíró érzi magát így, aki megszokta a villámgyors értesüléseket a világ minden eseményeiről s ugyanilyen gyorsasággal részletesen adja hírül ezeket az olvasóközönségnek. És most szárnyaszegetten, sántán, bénán kullogunk a világesemények után s nagy fáradtsággal is csak mozsásukat tudunk adni közönségünknek az eseményekből. De reméljük, hogy ez a furesza állapot már csak mégsem tart soká s holnapra talán szárnyat kapunk megint a villamossággal.

— **A kolera szomszédunkban.** Hirt adtunk már arról, hogy Titelen, tehát ugyaszólván közvetlen szomszédunkban egy koleragyanus eset fordult elő. Az eset folytán a nagybecskereki rendőrkapitányság ismét megtette a preventív intézkedéseket a város területén és környékén. Különösen inti a háztulajdonosokat és lakókat egyaránt az udvarok, dísznótlak, szemétdombok és árnyékszékék tisztántartására és a mésszel való fertőtlenítésre. A cukorgyárat és a többi helybeli ipar- és gyártelepeket pedig szigorúan utasították arra, hogy titeli munkásokat ne fogadjanak föl. Ezenkívül dr. H a i d e g g e r Lajos megyei főorvos az íránt intézkedett, hogy a Titeltől Nagybecskerekre érkező hajókon levő emberek néhány napig megfigyelés alatt tartassanak, nehogy valamelyikük behurcolhassa a kolerát.

— **Ittas ember a Bégában.** Sz e l a János 53 éves nagybecskereki napszámos vasárnap este óta eltűnt hazulról. A felesége jelentést tett a rendőrségen, mire kiderült, hogy Szela miután jól felöntött a garatra, eltámolygott a korezmából, de onnan nem tudja hová vette útját. Tegnap azután a Rosenfeld-uszoda közelében egy férfi holttestét fogta ki a rendőrség a Bégából. Mikor a holttest személynazonosságát kutatták, csakhamar megállapították, hogy a vízből kifogott halott ember Szela János. Az ittas ember a Béga partján kóborolhatott s így valahogy támolygás közben beleszuszhatott a magas vízállású folyóba s odaveszett.

— **A zombolyai dráma.** Megemlékeztünk már arról a véres drámáról, amely április 8-án Zombolyán történt, mikor Sz l a m á r Károly zombolyai kalapgyári

munkavezető tragikus és szinte borzalmas körülmények között pisztolylövéssel megölte Treisz Jánost, a tekintélyes Treisz-család egyik ismert és gazdag tagját. Szlamárt letartóztatták, sőt Treiszné is fogságba vetették, mert bünrészességgel gyanúsították. Szlamár eleinte tagadott, de a bizonyítékok sulya alatt töredelmesen bevallotta tettét. Treiszné pedig egy napi fogság után szabadon bocsájtották, mert nem tudtak ellene bizonyítékokat felhozni. Szlamárt elszállították a nagykikindai fogházba és a nagykikindai esküdszék május 20-án ítéletet felelte. Szlamárt tíz évi fegyházra ítélték. Felebezés folytán tegnapelőtt foglalkozott ezen ügyvel a Kuria, mely Szlamár büntetését tíz évről hét évre szállította le.

— **A szercesika.** Ennek a szerb nemzeti-ségű vidékeken divatos mérgező mármegint áldozata van. Nálunk úgy használják a szercesikát, ezt a veszedelmes mérget, mint más helyt a rizspórt. Kéznél van minden asszonyszemélynél s csak egy izgatott, vagy szeszélyes pillanat kell hozzá, hogy a veszedelmes mérget öljön is. A szercesika igutóbb Józseffalván oltotta ki egy szép fiatal asszony életét. Sz u i t y Simonné keseredett el augusztus eisején afölött, hogy férje a szállásra akart vele kiköltözködni. Elkeseredett, elővette a szercesikát s halálra mérgezte magát. A fiatal asszony holttestét felboncolták s ez derítette ki, hogy halálának szercesika volt az okozója.

— **Merénylet a piacon.** Nagykikindán a napokban reggel hangos sivalkodásra, jajgatásra esődült össze a piac közönsége. Az Erzsébet-ut elején H u d i Jakab 52 éves eszmadia, egy hosszú tóralaku, ugynevezett sodróvással, amilyent fonalsodrára használnak a eszmadiaik, nekítámadt egy asszonynak és azt veszélyesen megsebesítette. Ö z v. L á z i t y Györgyné szül. Wintergert Katalin évek óta vadházasságban élt a eszmadiaival, néhány hónappal ezelőtt azonban valami fölött összeveszett Hudival és otthagya. Hudi többször kérte azóta, hogy térjen vissza hozzá, de eredménytelenül, mire a eszmadia ehatározta, hogy megöli az asszonyt. Vasárnap reggel, mivel tudta, hogy Wintergert Katalin a piacra fog menni, az Adamovics-féle ház előtt, a sarkon kileste s amikor az asszony tényleg arra ment, hirtelen előugrott és a hegyes sodróvással teljes erejével feléje szurt. Az asszony kezét védelmezőleg maga elé emelte, úgy hogy a vas hegye áthatolt a tenyerén s belefuródva a bordák közé, az asszony kezét mintegy odaszögezte testéhez. Ez volt Wintergert Katalin szerencséje, mert a hatalmas erővel döfött szeg a tenyeresontot összetörve, így is mélyen hatolt ugyan be a testbe, de nemessebb részeket már nem sérthetett. A hangos sikoltozásra csakhamar nagy piaci közönség verődött össze s előkerültek hamarosan a rendőrök is, akik Hudit letartóztatták és bekísérték a rendőrségre, az asszonyt pedig kivitték a közkórházba.

— **Mokrinban tilos a csók.** Nagykikindáról írják: Mokrinban ép úgy mint másfelé, szintén kidobolták a faluban, hogy közelben settenkedik a kolera veszedelme. Okos tanácsot ad tehát a falu dobosa a körötte ácsorgó hallgatóságnak, már tudniillik úgy, ahogy a blankettás nagy fehér nyomtatvány böles igazmondásaiból, esetleg a községi hatóság kommentárjaiból kioktatni dukál faluhelyt a közönséget. Mokrinban a dobos a napokban, hogy dobolt, kikiáltott minden rendű és rangú övintézkedést az ivóvizről, a tisztaságról, meg egyebekről s többek közt azt is mondotta, hogy mátol kezdve tilos a csókolódzás, tilos a kézfogás, denique következményeképen tilos a szerelem is. Mert bacillus ide, bacillus oda, veszedelmes minden, pláne koleraveszedelem idején. A jó mokrinaiak pedig ezek után nem tudják, hogyan vélekedjenek a dologról. A község ambiciózus és higiénikus nagydobosának, úgy mondják, igaza van, már amennyiben veszedelmesnek veszedelmes a csók, csakhogy az veszedelmes akkor is, ha nincs koleraveszedelem. Hír szerint Mokrinban ép ezért nem fogják a tilalmat komolyan venni.

— **Menetjegykedvezmény az arad-esanádi vasutakon.** Az aradi és esanádi egyesült vasutak igazgatósága a vonalaira engedélyezett menetkedvezmények újabb szabályozása folytán az általános menetkedvezményt kiterjesztette összes menet-

rendszerü személyszállító vonataira olyképp, hogy a díjszabás szerinti menetdíjből 33% kedvezményt engedélyez. Ennek folytán az országgyűlési képviselői egyesített és egységes rendőri utazási igazolványok tulajdonosai a gyorsmotorvonat I. osztályában egy egész II. osztályu — és a II. osztályban egy fél I. osztályu gyorsmotorvonatu, — a személy- és helyi motorvonatokon az I. osztályban egy egész II. osztályu, — a II. osztályban egy fél I. osztályu, — a III. osztályban pedig egy fél II. osztályu személy- vagy helyi motorvonatra érvényes menetjegy váltása mellett utazhatnak.

Irodalom.

(*) **Három csillag.** Három csillag mögé rejtőzik az „Edith” című regény szerzője, ki nek munkáját a mai magyar társadalom mesteri tollal megírt regényét hétről-hétre közli folytatásokban az „Uj Idők”. A magyar családok kedvelt hetilapjának az e heti számában ott találjuk Szomaházy István bájos elbeszélését, melynek címe „A fiatalág szigete”. Gineverné György Ilona ekkét a londoni hamupipóke-balókról és Somlay Károly erős, magyar élettől lüktető novelláját, a „Béla lakodalmat”. Falu Tamás, Lőrinczy György, Molnár Imre versei, Scossa Dezső elbeszélése, cikk a lawn-tennis leghasznosabb szabályairól, stb. egészíti meg ki a lap szövegrészét, míg a képek közül kiemeljük Nagy Vilmos művészi rajzát, fényképet a pápa nyaralásáról, az új balkáni háborúról, a miszkolezi barlanglakásokról.

Az Uj Idők előfizetési ára negyedévre 5 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 16. szám.

(*) **Magyar Lányok.** Éva e héten is folytatja eleményeit, amelyet naplóformában mond el a Magyar Lányok olvasóinak. Talán említenünk sem kell, hogy finom és szimpatikus alakja vasárnapról vasárnapra, mindjobban leköti érdeklődésünket. Naplója mellett a lányok e kedvelt lapjában még egy folytatásos irodalmi eseméje is van. Edmond de Amicis „Sziv” című regénye, amit az irodalmi világhír patinája övez. Farkas Imre verset irt a lapba, egy érdekes cikk a mozi kulisszái mögé visz, elmondván, hogy miképp készül a fehér vásznon lepergő szindarab. Egyéb tanulságos cikkek, valamint képek bő anyaga adják meg az eleven és változatos lap e heti tartalmát. A Magyar Lányok szerkesztője Tutsek Anna.

A Magyar Lányok előfizetési ára fél-évre 6 kor. A kiadóhivatal (Budapest, VI., Andrassy-ut 16.) készséggel küld mutatványszámot.

(*) **A Magyar Figyelő-nek** most megjelent 15. száma rendkívül gazdag és változatos tartalmat nyújt. Vezető helyen találjuk Antal Géza orsz. képv. tanulmányát „Államháztartásunk a koalíció alatt” címen, amely különösen Sztérynyi volt államtitkár mostani polémiájában bir különös aktualitással, Réz Mihály most kinevezett egyetemi tanár a „Jogi oktatás reformjáról” közöl rendkívül becses szempontokat. Herczeg Ferenc társadalmi cikket irt, Krudy Gyula folytatja „Palotai álmok” című nagyértékű regényét, Cholnoky Jenő az erdélyi árvizekről mondja el tudományos szempontjait, Bud János Láng Lajos új könyvéről „A statisztika történetéről” közöl igen kimerítő és érdekes kritikát. A gazdag Feljegyzések rovatban Lakatos László, Sikabonyi Antal, Kemény Simon és mások neveit találjuk.

A Magyar Figyelő előfizetési ára negyed évre 6 korona. Kiadóhivatal Budapest, VI., Andrassy-ut 16.

(*) **A „Teozófia”** augusztusi száma Tamás Károlynak „Az emberi szellem fejlődéséről” szóló kimerítő tanulmányát hozza. Rendkívül tanulságos cikket olvashatunk ismét A. Besanttól. A szórakoztató részben Wellsnek érdekesítő novellája ragadja meg érdeklődésünket. Az aktualitások közt részletes ismertetőt nyerünk a nemrég Stockholmban tartott teozófiai-kongresszusról stb. Előfizetés egy évre 6 korona, félfévre 3 korona. Mutatványszámot szivesen küld a kiadóhivatal: Budapest, IV., Ferenciek-tere 4.

(*) **Mulatságos sport.** Manno Miltiadesz, a hirneves sportember, mint ismeretes, egyuttal kitűnő rajzoló művész is, pompás humoros sportképei Sebők Zsigmond és Benedek Elek képes gyermeklapjában, a Jó Pajtásban a gyermekek előtt is széltében népszerűvé tették. A legújabb augusztus 3-iki számban is van egy sorozat humoros sportképe, a sportkedvelő fiatalság mulatságára. Ugyanebbe a számba verset írtak Abrányi Emil, Lampérth Géza, Feleki Sándor, mesét Benedek bácsi, Sebők Zsigmond folytatja egyre érdekesebbé váló regényét, Rajz Ferenc futóbajnok idei nagy diadaláról, a futóbajnokság elnyeréséről ír, Steinhofér Károly érdekes adatokat mond el az írásról, Pozder Gyula szép képet rajzolt, Altai Margit, kedves kis szindarabban kedveskedik a műkedvelőkönni szeretőknek, Rákosi Viktor folytatja regényét. A rejtvények, szerkesztői üzenetek egészítik ki a szám gazdag tartalmát.

A Jó Pajtás-t a Franklin-társulat adja ki; előfizetési ára negyedévre 2 korona 50 fillér, félévre 5 korona, egész évre 10 korona. Egyes szám ára 20 fillér. Előfizetéseket elfogad s kívánatra mutatványszámokat küld a Jó Pajtás kiadóhivatala Budapest, IV., Egyetem-utca 4. sz.

TÁVIRATOK.

A balkáni helyzet.

Budapest, aug. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Athéni és belgrádi jelentések szerint, mindkét helyen nagy megütközést kelt, hogy Monarchiánk revízió alá öhajítja venni a békeszerződést. Belgrádban kijelentik, hogy ez lehetetlen.

Budapest, aug. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bukarestből sűrűn közlik, Románia ma megkezdte esapatai visszavonását Bulgáriából.

Törökország előnyomulása.

Budapest, aug. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Szófia jelentések szerint, Törökország folytatja előnyomulását s attól tartanak, hogy behatol Bulgáriába. Hermani felől heves ágyudörgés hallatszik.

Hírek Berchtold lemondásáról.

Budapest, aug. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból sűrűn közlik: A „Temps” jelentése szerint, Berchtold gróf közös külügyminiszter legközelebb beadja lemondását. A lap erősítgeti azt a kalandos hírt, hogy az új külügyminiszter Tisza István gróf lenne. Mellette még Zaleszkit emlegeti a „Temps” Berchtold utódjaként.

A budapesti főpolgármester haldoklik.

Budapest, aug. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Heltai Ferenc főpolgármester állapota egyre rosszabodik s órái már meg vannak számlálva. Az orvosok szerint a katasztrófa minden percen bekövetkezhetik.

Bolgár menekülők Orsován.

Budapest, aug. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Orsováról sűrűn közlik, a „Hildegard” hajón 54 bolgár menekült érkezett ide. Előadásuk szerint Monasztírból valók s a szerbek üldözték ki őket. A hatóságok a bolgár menekülöket zár alá helyezték, miután a kolerajárvánnyal teli Balkánról jöttek.

A nemzetközi gyorsírókongresszus.

Budapest, aug. 8. (A „Torontál” eredeti távirata.) A tegnapelőtt Budapesten kezdődött nemzetközi gyorsírókongresszuson ma délelőtt 10 órától 1 óráig az egyes rendszerek nemzetközi szer-

vezetei folytatták tanácskozásait. A gyorsírók délután megtekintik a főváros nevezetességeit.

TÖZSDE.

(Arak 50 kilogrammonként)

Buza (októberre)	11.41
Buza (1914. áprilisra)	11.93
Rozs (októberre)	8.86
Zab (októberre)	8.30
Tengeri (augusztusra)	8.10
Tengeri (szeptemberre)	8.14
Tengeri (1914. májusra)	7.39

A nagybecskereki járás főszolgabirájától. 6390—913. szám. 513—3.2

Pályázati hirdetmény.

Kistárnok községben üresedésben levő 11-ik segédjegyzői állásra pályázatot hirdetnek és felhívom mindazokat, kik ezen évi 1000. kor. fizetéssel javadalmazott állást elnyerni öhajítják, hogy ebbeli szabályszerűen felszerelt kérvényüket hozzámm legkésőbb f. évi augusztus hó 30-án beadják.

A választás pedig külön kitűzendő határnapon meg fog tartatni.

Nagybecskerek, 1913 augusztus 2-án.

Lowieser Imre
főszolgabíró.

A nagybecskereki kir. törvényszék, mint telekkönyvi hatóság.

5775—1913. tkvi sz. 518—1.1

Árverési hirdetmény kivonat.

Almazsán Zsófia ügyében a telekkönyvi hatóság a végrehajtási árverés joghatályaival bíró önkéntes árverést a nagybecskereki kir. törvényszék területén levő, Nagybecskerek városban fekvő s a nagybecskereki 1732. sz. tjkvben foglalt s Almazsán Zsófia nevében álló I. l. sorszám. 2916. hrsz. beltelek s a rajta levő 1756. sz. házra 1100 korona kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést 1913. évi szeptember hó 23-ik napján d. e. 10 órakor a telekkönyvi hatóság hivatalos helyiségében (törvényház, földszint, 25. ajtószám) fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlan a kikiáltási árnál alacsonyabb áron nem adható el.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzül a kikiáltási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881: LX. t. c. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított övadékképes értékpapírosban a kiküldöttnél letenni, vagy a bánatpénznek előleges bírói letétbe helyezéséről kiállított letéti elismervényt a kiküldöttnek átadni s az árverési feltételeket aláírni. (1881: LX. t. c. 147., 150., 170. §§, 1908: XI. t. c. 21. §.)

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási árnál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékáig kiegészíteni. (1908: XL. t. c. 25. §.)

Kelt Nagybecskereken, a kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóságnál 1913. évi június hó 18. napján.

Folkusházy s. k.
kir. törvényszéki jegyző.

Garçon lakás

mely két elkülönített
butorozott szobából áll

k i a d ó

Deák Ferenc-utca 7. sz. alatt.

26—x.56

Legfinomabb elszakíthatatlan francia
„MIMI” férfi gummióvszer
1 tucat 2 K 50 f, 2 tucat 4 K 50 f, 3 tucat 6 K.
Pénz előzetes beküldése mellett portó 30 fill. — Utánvétel portó 74 fillér. Diszkrét szétküldés. 448—x 17
„HEZ” Budapest, VIII. Losonci-utca 13. sz.

A nagybecskereki járás főszolgabirájától. 5812—913. szám. 495—3.2

Pályázati hirdetmény.

Lemondás folytán megüresedett eleméri (Torontálvármegye nagybecskereki járás) körállatorvosi állásra pályázatot hirdetnek.

Ezen állatorvosi körhöz Alsóelemér, Felsőelemér, Alsóaradi, Felsőaradi, Magyar-szentmihály, Jankahid és Tiszatarros (törökbeesei járás) községek tartoznak.

A körállatorvos évi javadalmazása 1200 korona és husszemledijak, fuvar természetben.

A körállatorvos magányakorlatának díjazása hatóságilag meg van állapítva.

Felhívom azokat, kik ezen állást elnyerni öhajítják, hogy állatorvosi oklevéllel, vagy hiteles másolatával s eddigi működésüket, életkorukat igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket folyó évi szeptember 10-ikéig nyujtsák be; ezen határidőn túl beérkező, továbbá a kellően fel nem szerelt kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

Nagybecskereken, 1913. évi július hó 29-én.

Lowiser Imre
főszolgabíró.

Elköltözés miatt

csillár, teljes konyha-berendezés és több butordarab ::

azonnal eladó

Alkotmány-utca 20.

536—1.1

Vonatok érkezése és indulása Nagybecskerekre, illetve Nagybecskerekéről.

Érvényes 1913. évi május hó 1. napjától.

ERKEZIK.

Nagybecskereki pályaudvarra.

Temesvár—Versec—Zombolyáról d. e.	9.28
Pancsováról délután	7.04
Budapest—Szegedről reggel	6.20
Budapest—Szegedről délután	3.15
Szegedről délelőtt	9.34
Szegedről este	7.19
Budapest—Nagykikindáról este	9.21
Szécsányból este	6.40
Szegedről délután	4.50

Nagybecskerek—bégaparti pályaudvarra.

Zombolya—Versec—Alibunár—Temesváról este	8.16
Módosról reggel	6.56
Pancsováról reggel	8.28
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon reggel	8.23
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon délután	4.10
Zombolyáról keskenyvágányu vonalon este	9.34
Szécsányból este	6.27

INDUL.

Nagybecskereki pályaudvarról.

Pancsovára délelőtt	8.10
Pancsovára este	5.40
Szeged—Budapestre reggel	7.20
Szeged—Budapestre délelőtt	11.27
Szeged—Budapestre este	7.27
Szegedre délután	1.17
Szeged—Nagykikinda—Bpestre reggel	6.21
Karlovára délelőtt	10.00

Nagybecskerek—bégaparti pályaudvarról.

Zombolya—Temesvár—Verseczre d. u.	4.20
Temesvár—Versecz—Antalfalva—Pancsova—Alibunárra reggel	3.33
Zombolyára keskenyvágányu vonalon reggel	2.26
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délelőtt	11.55
Zombolyára keskenyvágányu vonalon délután	5.25
Módosra reggel	6.56
Zombolyára délelőtt	10.59

M. kir. kincstári urad ispánság Nagybeeskerek.
2831—913. szám 535—2.1

Árverési hirdetmény.

A nagybeeskereki magyar királyi kincstári ispánság közhírré teszi, hogy a Komonyszigeti nemesfűztelepen levő **igásfogat**, mely két drb kancaalóból, 2 drb szopós esikéből, 1 drb igás-kocsiból, 1 pár lószerszámból, 2 drb lópokróból és egyéb apró felszerelésből áll, **folyó évi augusztus hó 15-en reggel 9 órakor** a nagybeeskereki vásártéren levő városi iroda előtt a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében eladatni fog.

Kikiáltási ár 1050 korona.

Nagybeeskerek, 1913. évi augusztus hó 4-én.

M. kir. kincstári ispánság.

Csebze község előljárótól.
807—913. kig. szám. 537—1.1

Föld bérbeadási hirdetmény.

Csebze község tulajdonát képező 492 hold (fele kiváló szántó, fele szikmentes jó legelő) 1913. évi október 1-től kezdődő 10 évre nyilvános árlejtésen haszonbérbe adatik, 8 évben szabad gazdálkodás mellett, e mellett az utolsó két évben már az egész terület legeltetésre használandó. Bántapénz 2000 korona. Egyéb feltételek a község házában betekintheők.

Az árlejtés **1913. évi szeptember hó 2-án délelőtt 9 órakor** Csebze község házában fog megtartatni.

Csebze, 1913 augusztus 6.

Az előljáróság.

A csenei járás főszolgabirájától.
376—913. szám. 533—3.1

Pályázati hirdetmény.

A Torontálmegye csenei járásához tartozó **Ujvar** községben üresedésben levő **községi bábai allásra** pályázatot hirdetek és felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1908: XXXVIII. t.-c. 27. §-ában előirt képesítést, az életkort és az eddigi alkalmaztatást igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket a csenei szolgabíróshoz a **folyó év szeptember havának 1-éig** benyujtsák, mert a később beérkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

A községi bába javadalmazása évi 240 korona fizetés.

Köteles a hozzá forduló szegény szülőknek ingyen, a nem szegényeknek 2 korona díj mellett bábai segélyt nyújtani.

Csene, 1913 augusztus hó 6-án.

ifj. Tullies György, főszolgabíró.

Hirdetmény.

531—2.2

Oroszlamos községben rendszeresítés alatt álló **irnokai állás** helyettesítés útján **azonnal betöltendő** lévén, felhívjuk a pályázokat, hogy ajánlkozásukat az előljáróságnál nyujtsák be, vagy személyesen jelentkezzenek a községi jegyzőnél.

Az irnok fizetése évi 1000 korona.

Oroszlamos, 1913 augusztus 5.

Az előljáróság.

Torontáli iparművész

jutányosan készít művészi diszoklevelet, ilusztrációt, könyvdiszket, plakátokat, levélfejeket, címkéket, reklámcédulákat és bármilyen iparművészeti tervezést.

Megrendelések a „Torontál” kiadóhivatalába intézendők. 425—x.13

A nagybeeskereki járás főszolgabirájától.
5561—913. szám. 512—3.1

Pályázati hirdetmény.

A lemondás folytán megüresedett **perlaszi** (Torontálmegye nagybeeskereki járás) **körállatorvosi állásra** pályázatot hirdetek.

Ezen állatorvosi körhöz Perlasz, Rézsóháza, Écska, Óécska, Lukácsfalva, Nagyverzésbélak, Orlód és Farkasd (antalfalvai járás) községek tartoznak.

A körállatorvos évi javadalmazása 1400 korona és Perlaszon husszemle-díjak, fuvar természetben.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt kérvényeiket **folyó évi szeptember hó 20-ig** hozzám benyujtsák, a határidő letelte után beérkező kérvényeket figyelembe venni nem fogom.

A választás határnapjáról később fogok intézkedni.

Nagybeeskerek, 1913 augusztus 2.

Lowieser Imre, főszolgabíró.

M. kir. kincstári urad ispánság Nagybeeskerek.
2850—913. szám. 534—1.1

Árverési hirdetmény.

A nagybeeskereki magy. kir. kincstári ispánság közhírré teszi, hogy a nagybeeskereki határban fekvő „Katincze-pusztá” elnevezésű kincstári birtokon alant felsorolt **gazdasági épületek anyaganak eladása végett folyó évi augusztus hó 25-en délután 4 órakor** a helyszínen nyilvános szóbeli árverés fog tartatni.

Kikiáltási ár:

1. Cselédlakás és istállóépület anyaga lebontási kötelezettséggel 1140 korona 55 fillér.
2. Magtárépület és hozzá csatlakozó kocsiszín anyaga bontási kötelezettséggel 151 korona 69 fillér.

3. Kukorica-göré anyaga bontási kötelezettséggel 560 korona.

4. Cselédlakás és kocsiszín anyaga bontási kötelezettséggel 84 korona 80 fillér.

A részletes árverési feltételek alóírott kincstári ispánság hivatalos helyiségében a hivatalos órák alatt betekintheők.

Nagybeeskerek, 1913. évi augusztus hó 2-án.

M. kir. kincstári ispánság.

Minden GONDOLKOZÓ FŐ
állandóan használja

dr. Oetker sütőporát,
ami tökéletes, higienikus, az orvosok által ajánlott pótlék az élesztő helyett.

Minden tészta és sütemény nagyobb, lazább és könnyebben emészthetővé válik általa.

Dr. Oetker vanillincukra
à 12 fillér,

a legnemesebb fűszer tej- és tésztaemlékekhez, kakaó, tea és csokoládéhoz, mindenféle krémhez, tortához, puddinghoz és tejszínhez; továbbá porcakkorral keverten mindenféle tészta és sütemény meghintéséhez. Tökéletesen pótló 2-3 rudaeska vaniliát. Ha 1/2 csomag Dr. Oetker vanillincukrot 1 kgr. finom cukorral vegyítünk és ebből 1-2 teáskanálra valóit teszünk egy csésze teába, kitűnő, izletes italt nyerünk.

Dr. Oetker sütőpora és vanillincukra minden gyarmatárú és egyéb kereskedésben kapható. Kimerítő használati utasítás minden csomagban. Receptgyűjtemény ingyen.

Ügyeljünk, hogy valódi dr. OETKER gyártmányt kapjunk.
80(3)—42

Antalfalvai járás főszolgabirájától.
5737—913. kig. szám. 515—2.2

Pályázati hirdetmény.

Torontálmegye községben üresedésbe jött **községi segédjegyzői állásra** pályázatot hirdetek.

Felhívom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy az 1904. évi XI. t.-c. 3. §-a értelmében az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában megszabott minősítésüket, azonkívül életkorukat és eddigi alkalmaztatásukat igazolva, pályázati kérvényüket **folyó év augusztus hó 25-ikéig** nyujtsák be.

A segédjegyző évi fizetése 1600 koronakbára 300 korona és tüzfifaátalánya 90 K. A választást a kérvények beérkezése után fogom kitiizni.

Kelt Antalfalván, 1913. évi augusztus hó 1-én.

Zsiross, főszolgabíró.

Bánlaki járás főszolgabirájától.
3691—913. szám. 538—2.1

Pályázat.

Torontálmegye bánlaki járásához tartozó **Szentjános** községben üresedésben levő **segédjegyzői allásra** pályázatot hirdetek.

Javadalmazás: Törzsfizetés a községtől 800 korona, állami kiegészítés 200 korona, drágasági pótlék 250 korona, lakbér 240 korona. Összesen 1490 korona készpénz és 2 öl kemény tüzifa.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1883 I. t.-c. 6. §., illetve az 1900. évi XX. t.-c. 3. §-ában előirt képesítésüket igazoló okmányokkal felszerelt kérvényüket **folyó évi augusztus hó 31-ig** annál is inkább adják be, mert a később érkező kérvényeket figyelembe nem veszem.

Kelt Bánlakon, 1913. évi augusztus hó 6-án.

Dr. Ürményi, főszolgabíró.

Hirdetéseket jutányos árért közöl a „Torontál”
politikai napilap kiadóhivatala, mely lap a legújabb, legelterjedtebb, legolvasottabb napilap Torontálmegyében.